

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Групи Ем -1

ЗАТВЕРДЖУЮ

проректор з НІР

професор _____ Д.М. Клець

“ ____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>Корпоративне управління</u> (назва навчальної дисципліни згідно освітньої програми)
підготовки	<u>магістр</u> (назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
в галузі знань	<u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	<u>073 Менеджмент</u> (шифр і назва спеціальності)
за освітньою програмою	<u>Менеджмент організацій і адміністрування</u> (назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)
мова навчання	<u>державна</u> (мова, на якій проводиться навчання за робочою програмою)

2018 рік

1. Мета вивчення навчальної дисципліни вивчення навчальної дисципліни є: формування у студентів компетентностей економіко-правового характеру щодо управління, організації, регулювання відносин між зацікавленими особами в системі корпоративного управління за умови підвищення ефективності функціонування підприємства корпоративного типу як господарюючого суб'єкта в ринковій економіці.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методичне, інформаційне та організаційно-методичне забезпечення корпоративного управління в ринкових умовах.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

– формулювання у студентів сукупності знань, навичок та уявлень з організації і управління корпорацією;

– освоєння фінансових механізмів управління корпорацією, акціонерним товариством;

– оволодіння інструментарієм та методикою формування корпоративних стратегій розвитку щодо управління акціонерним товариством;

– придбання уявлень та практичних навичок застосування моделей і методів корпоративного управління для підтримки прийняття рішень по удосконалюванню функціональної діяльності або організації керування в прикладних областях.

2. Передумови для вивчення дисципліни: навчальна дисципліна «Корпоративне управління» вивчається на першому курсі магістратури, спираючись на всі знання та вміння, отриманні після вивченої раніше дисциплін «Теорія організацій», «Менеджмент», «Стратегічне управління», «Господарче право», «Адміністративне право», «Економіка та фінанси підприємства», «Контролінг» і передуює вивченню дисциплін «Реінжинірінг бізнес-процесів», «Управлінське консультування».

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів - 2 Кількість годин - 60	<u>обов'язкова</u> (обов'язкова, вибіркова)	
Семестр викладання дисципліни	<u>1</u> (порядковий номер семестру)	<u>1</u> (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	<u>залік</u> (залік, екзамен)	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	16	6
- практичні заняття (годин)	8	2
- самостійна робота студентів (годин)	36	52
- курсова робота (годин)	-	-
- підготовка та складання заліку (годин)	-	-

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- предмет, мету та завдання корпоративного управління;
- місце та роль корпоративного управління в загальній системі управління підприємством;
- національні та міжнародні стандарти корпоративного управління;
- моделі корпоративного управління;
- зовнішні та внутрішні чинники, що впливають на стратегію корпоративного управління;
- економічні та правові засади діяльності органів, що здійснюють корпоративне управління підприємством;
- функції, повноваження та організацію загальних зборів акціонерів, наглядової ради, правління, ревізійної комісії;
- поняття корпоративних фінансів та особливості управління фінансовими ресурсами акціонерного товариства;

вміти:

- володіти методами та засобами прийняття управлінських рішень у системі корпоративного управління;
- впроваджувати міжнародні стандарти в практику корпоративного управління українськими підприємствами;
- адаптувати моделі корпоративного управління до особливостей української практики;
- прогнозувати й критично оцінювати можливі напрями розвитку корпоративних підприємств;
- організувати реалізацію стратегічних, тактичних, оперативних планів діяльності акціонерного товариства з метою підвищення ефективності їх діяльності;
- визначати функціональні обов'язки посадових осіб акціонерного товариства;
- впроваджувати методи захисту прав акціонерів та контролю за акціонерною власністю;
- аналізувати структуру володіння акціями та види контролю за акціонерною власністю;
- проводити аналіз фінансового стану корпоративного підприємства;
- використовувати методи та процедури реорганізації акціонерних товариств;

мати уявлення про

- проекти статутів та внутрішніх положень корпоративних підприємств з урахуванням національного корпоративного законодавства;
- планування етапів створення корпоративного підприємства;
- обґрунтування планів трансформації корпоративних підприємств та їх реалізації в межах національного законодавства.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	A	“Відмінно” - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
82 – 89	Добре	B	“Дуже добре” - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
75 – 81		C	“Добре” - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилкам
67 – 74	Задовільно	D	“Задовільно” - теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки.
60 – 66		E	“Достатньо” - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачені програмою навчання навчальні завдання не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35 – 59	Незадовільно	FX	“Незадовільно” - теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань(з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	“ Неприйнятно ” - теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значимого підвищення якості виконання навчальних завдань.(з обов’язковим повторним курсом)

6. Засоби діагностики результатів навчання – тести, залікова робота.

7. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

Назва теми лекційного матеріалу	Кількість годин		Назва тем ЛР, ПР, СЗ, СРС	Кількість годин		Література
	очна	заочна		очна	заочна	
1	2	3	4	5	6	7
Семестр 1.						
Розділ 1. Загальні питання корпоративного управління						
Тема 1. Суть і поняття корпоративного управління	2	1	ПР 1. Оцінка власного капіталу товариства СРС 1. Механізм корпоративного управління	2 4	1 6	Базова [1-6, 9]; допоміжна [1, 3, 5, 8, 11]
Тема 2. Корпоративні утворення та їх роль в національній	2	1	СРС 2. Зовнішнє середовище корпоративного управління	4	6	Базова [3-6, 8]; допоміжна [1, 3, 8, 9]
Тема 3. Моделі корпоративного управління	2	1	ПР2. Проектування структури наглядової ради товариства СРС 3. Корпоративні інститути та проблеми захисту прав власності	2 4	6	Базова [6, 7-9]; допоміжна [1, 3, 5, 8]
Тема 4. Національні та міжнародні стандарти корпоративного управління	2		СРС 4. Міжнародні стандарти корпоративного управління	6	8	Базова [1-4, 7]; допоміжна [2, 5, 6, 13]
Разом за Розділом 1.	8	3	ПР СРС	4 18	1 26	
Розділ 2. Інструментарій корпоративного управління						
Тема 5. Органи управління акціонерними товариствами	2	1	ПР3. Підготовка до загальних зборів акціонерів СРС 5. Розкриття інформації про діяльність корпоративного	2 4	1 6	Базова [3-6-9]; допоміжна [1, 3, 6, 9]
Тема 6. Формування стратегії корпоративних підприємств	2	1	СРС 6. Ризики створення і функціонування корпоративних	4	6	Базова [5, 6-8]; допоміжна [3, 4, 5, 8]
Тема 7. Фінансове управління корпораціями	2		ПР4. Складання положення про структурний підрозділ товариства СРС 7. Матеріально-технічні та фінансові потоки в корпораціях	2 4	6	Базова [5, 6-9]; допоміжна [1, 3, 5, 8]
Тема 8. Оцінка якості корпоративного управління	2	1	СРС 8. Цінні папери акціонерного товариства	6	8	Базова [4, 5]; допоміжна [1, 5, 7, 12]
Разом за Розділом 2.	8	3	ПР СРС	4 18	1 26	
УСЬОГО за дисципліну	16	6	ПР СРС	8 36	2 52	

8. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять

Немає.

9. Форми поточного та підсумкового контролю тестовий контроль, залік. Підсумкова оцінка знань з навчальної дисципліни визначається як середньозважена оцінка результатів засвоєння окремих розділів за згодою студента.

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення немає
(за потреби)

11. Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Про господарські товариства: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49.
2. Про банкрутство. Закон України // Відомості Верховної Ради України.–1992.–№31.
3. Про обмеження монополізму і недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності: Закон України // Голос України. – 1992. – 29 квіт.
4. Господарський кодекс України. – Х. : ТОВ «Одісей», 2003. – 248 с.
5. Задихайло Д. В. Корпоративне управління : навч. посібн. / Д. В. Задихайло, О. Р. Кібенко, Г. В. Назарова. – Х. : Еспада, 2003. – 688 с.
6. Мазур И.И. Корпоративный менеджмент: Учебное пособие для студентов вузов / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро, Э.М. Коротков, Н.Г. Ольдерогге. – М.: Омега-Л, 2005. – 367 с.
7. Мальська М. П. Корпоративне управління: теорія та практика. Підручник / М. П. Мальська, Н. Л. Мандюк, Ю. С. Занько. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 360 с.
8. Сазонець І.Л. Корпоративне управління: світовий досвід та механізми залучення інвестицій: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 304 с.
9. Шинкаренко В.Г. Управління корпораціями автомобільного транспорту: Навчальний посібник / В.Г. Шинкаренко, С.Г. Банаєва. – Харків: ХНАДУ, 2005. – 236 с.

Допоміжна література

1. Гриньова В. М. Організаційно-економічні основи формування системи корпоративного управління в Україні : монографія / В. М. Гриньова, О. Є. Попов. – Х. : Вид. ХДЕУ, 2003. – 324 с.
2. Євтушевський В. А. Основи корпоративного управління : навч. посібн. – К. : Знання-Прес, 2002. – 317 с.
3. Євтушевський В. А. Стратегія корпоративного управління / В. А. Євтушевський, К. А. Ковальська, Н. В. Бутенко. – К. : Знання, 2007. – 287 с.
4. Ігнат'єва І. А. Корпоративне управління : підручник / І. А. Ігнат'єва, О.І. Гарафонова. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 600 с.

5. Кныш М. И. Стратегическое управление корпорациями / М. И. Кныш, В. В. Пучков, Ю. П. Тютиков. – СПб. : «Культ-информ-пресс», 2002.– 239 с.
6. Козаченко Г. В. Корпоративне управління: Підручник для вузів / Г.В. Козаченко, А. Е. Воронкова. – К. : Лібра, 2004. – 368 с.
7. Мазур И. И. Корпоративный менеджмент. Справочник для профессионалов / И. И. Мазур. – М. : Высшая школа, 2003. – 1077 с.
8. Назарова Г. В. Організаційні структури управління корпораціями / Г. В. Назарова. – Х. : Вид. ХДЕУ, 2004. – 408 с.
9. Небава М. І. Теорія корпоративного управління: вузлові питання: навч. посібн. / М. І. Небава. – К. : ЦНЛ, 2004. – 295 с.
10. Принципи корпоративного управління України. – К. : ДКЦПФР, 2003. – 35 с.
11. Рудинская Е. В. Корпоративный менеджмент : учебн. пособ. / Е. В. Рудинская. – К. : КНТ, Эльга-Н. – 2008. – 416 с.
12. Храброва И. А. Корпоративное управление: вопросы интеграции. Аффилированные лица, организационное проектирование, интеграционная динамика.– М. : «Альпина», 2000. – 198 с.
13. Цивільний кодекс України. – Х. : ТОВ «Одісей», 2003. – 408 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://portal.khadi.kharkov.ua/>
2. www.managementcom.ua.
3. www.lmanager.net.ua.
4. www.topmanagement.com.ua
5. http://uchebnikionline.com/menedgment/menedzhment_organizatsiy_-_fedulova_1_i/menedzhment_organizatsiy_-_fedulova_1_i.htm
6. http://www.0ck.ru/menedzhment_i_trudovye_otnosheniya/menedzhment_organizacij.html
7. <https://pidruchniki.com/menedzhment/Page-1>
8. http://e-works.com.ua/work/3889_Menedjment_organizacii.html
9. <http://100pudov.com.ua/subject/54/24231>
10. <http://lib.uabs.edu.ua/content/view/477/10477>
11. <http://www.managment.aaanet.ru/management/menedjment7.php>
12. Сайт міжнародної фінансової корпорації (Принципи корпоративного управління) – Режим доступу : <http://www.ifc.org/Ukraine/ucdp/materials/CorporateGovernancePrinciples.pdf>.
13. Статистика України : науковий журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
14. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.smida.gov.ua/db/emitent.

Розроблено та внесено: кафедрою управління та адміністрування
(повне найменування кафедри)

Розробник (и) програми: доцент кафедри управління та адміністрування

к.е.н., доцент _____ Н.А. Бочарова
(посада, наук. ступінь, вчене звання) , (підпис) (ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ р.
(номер) (та дата протоколу)

Завідувач кафедри д.е.н., професор _____ О.М. Криворучко
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

Погоджено

Декан факультету управління та бізнесу
(повна назва факультету, де читається дисципліна)

доктор економічних наук, професор _____ І.А. Дмитрієв
(наук. ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)

“ _____ ” _____ 20__ року
(день) (місяць) (рік)

© Бочарова Н.А., 2018 рік

© Бочарова Н.А., 2023 рік

Примітки:

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2-екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ відповідно до листа МОН України за №1/9-434 від 09 липня 2018 року затверджена Методичною радою ХНАДУ 26 вересня 2018 року протокол №1